

Nhiệm vụ quan trọng của cảng Cam Ranh.

Đó không chỉ là nhiệm vụ gia tăng có lợi ích chiến lược trong việc duy trì quyền tự do thông thương ở Biển Đông. Sự hiện diện của tàu quân sự tại Cam Ranh nâng cao vị thế của Việt Nam.

Như vậy chiến lược của Liên Xô tại căn cứ Cam Ranh (vào năm 1985) trong kho tàng lý luận của Lưu Năm Góc (Nguồn: Báo Quân công phòng Hoa Kỳ)

Vẫn là một căn cứ quân sự, nhưng được đánh giá là một trong những cảng tự nhiên tốt nhất khu vực châu Á, Cam Ranh chiếm một vị trí trung tâm trong chiến lược của Việt Nam không chỉ những hành động ngày càng quy tụ đoàn kết của Trung Quốc trong cuộc tranh chấp và chủ quyền tại Biển Đông, mà còn trong những huy động mở rộng thông tin hàng trên thế giới.

Sau khi hải quân Nga rút khỏi công Cam Ranh vào năm 2002, chính quyền Việt Nam đã tuyên bố xây dựng khu vực này thành một công trường mở, không để cho hải quân nước ngoài thuê. Thế nhưng, tình hình đã thay đổi.

Vào lúc Trung Quốc phát triển bộ máy quân sự trong đó có lực lượng hải quân, đe dọa các nước nhỏ có tranh chấp chủ quyền, gây hấn với các tàu khảo sát của Mỹ trong khu vực, vào cuối năm ngoái, thủ tướng Việt Nam, ông Nguyễn Tấn Dũng, đã nói đến khả năng cho thuê ngoài quốc vào công Cam Ranh để tiếp lưu hoặc sửa chữa.

Theo dõi quan sát, một dù Việt Nam có quan hệ kinh tế chặt chẽ với Trung Quốc và giữ vai trò hai nước luôn nhắc đến tình hữu nghị láng giềng, thế nhưng, mối bang giao song phương đang chịu nhiều sức ép do cách hành xử ngày càng hung hăng của Bắc Kinh.

Trung Quốc đã xây dựng một căn cứ hải quân ở đảo Hainan, phía bắc vùng biển có tranh chấp chủ quyền, nhằm nâng cao khả năng can thiệp của hải quân và thực thi chính sách ngoại giao công khai tại Biển Đông.

Các sự kiện này liên quan đến việc tàu hải giám và ngư chính Trung Quốc cấp phép thăm dò dầu khí của tàu Việt Nam ngay tại nơi mà Việt Nam coi là vùng đặc quyền kinh tế 200 hải lý của mình, cho thấy quyền tâm chính trị của Bắc Kinh thực hiện các yêu sách và chủ quyền ở Biển Đông.

Một trong những phương cách để đối phó của Việt Nam là tìm cách quốc tế hóa hồ sơ tranh chấp chủ quyền, kêu gọi các nước Đông Nam Á có liên quan như Malaysia, Philippines, Brunei cùng phối hợp đàm phán, hoan nghênh Hoa Kỳ giúp làm dịu căng thẳng ở Biển Đông.

Bên cạnh đó, Việt Nam cũng tiếp tục rút ngắn thời gian để hiện đại hóa bộ máy quân sự, mua tiêm kích Sukhoi -30 và tàu ngầm lớp Kilo của Nga.

Chiếc tàu ngầm đầu tiên có thể được giao cho Việt Nam trong một hoặc hai năm tới và căn cứ của hải quân này sẽ được đặt tại Cam Ranh.

Do vậy, việc mở cửa cảng Cam Ranh đón tiếp tàu bè nước ngoài nằm trong chiến lược của Việt Nam.

Theo giới chuyên gia về an ninh, việc thay đổi mục đích sử dụng cảng Cam Ranh sẽ tạo ra một nguồn thu nhập quan trọng cho Việt Nam. Thứ nhất, lý do chính là để đổi phó với sự thay đổi của hải quân Trung Quốc tại Biển Đông, một vùng biển được đánh giá là có nhiều trữ lượng dầu khí, nguồn hải sản dồi dào và có nhiều tuyến giao thông hàng hải quốc tế quan trọng.

Theo thời báo Financial Times, thì hải quân của rất nhiều nước đều quan tâm đến cảng Cam Ranh. Ngoài Hoa Kỳ và Nga, còn có Ấn Độ, Hàn Quốc, Úc... Đó là những quốc gia đều có lợi ích thiết thân trong việc duy trì quyền tự do thông thương ở Biển Đông.

Một khác, sự hiện diện của tàu bè các nước tại Cam Ranh nâng cao vị thế của Việt Nam. Giống như trường hợp của Singapore khi mở cửa cảng Changi đón tiếp hải quân Hoa Kỳ, Nhật Bản, Thái Lan và các nước khác. Điều này rõ ràng giúp cho Singapore cảm thấy yên tâm hơn về an ninh, đồng thời tạo thêm một nguồn thu nhập cho Singapore, khoảng 30 triệu đô la mỗi năm, qua việc cung cấp dịch vụ cho tàu bè nước ngoài.

Cảng Cam Ranh nằm kẹp giữa dãy núi phía tây Việt Nam và Biển Đông, gần thành phố Nha Trang, miền nam. Đây là một trong những cảng nước sâu tự nhiên tốt nhất khu vực châu Á.

Trong thế kỷ 19, chính quyền thực dân Pháp đã xây dựng căn cứ đóng tàu thủy hiện đại đầu tiên ở Cam Ranh. Sau đó, cảng được mở rộng thêm 20 hải lý theo hướng Bắc – Nam và 10 hải lý chiều rộng.

Ngay ở Pháp sau đó đã biến nơi đây thành cảng quân sự. Năm 1940, quân đội Nhật Hoàng xâm chiếm Đông Dương và sử dụng cảng Cam Ranh làm nơi xuất phát của hải quân Nhật Bản.

Trong chiến tranh Việt Nam, quân đội Mỹ phát triển mạnh mẽ hệ thống quân sự Cam Ranh. Năm 1965, chính quyền Việt Nam Cộng hòa giao cho Hoa Kỳ quản lý công sự này. Đến năm 1972, Mỹ trở lại cho Việt Nam Cộng hòa trong khuôn khổ kế hoạch Việt nam hóa chiến tranh của tổng thống Richard Nixon.

Sau năm 1975, hải quân Liên Xô, đồng minh chiến lược của Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam đã sử dụng quân sự Cam Ranh. Năm 1979, Việt Nam cho hải quân Liên Xô thuê trong vòng 25 năm. Sau khi Liên Xô sụp đổ, hải quân Liên bang Nga đã rút khỏi Cam Ranh trước thềm hè, năm 2002.

Cho đến nay, chúng tôi có một số tàu bè nhỏ của Việt Nam neo đậu tại công Cam Ranh.

Cuối năm 2010, thủ tướng Việt Nam Nguyễn Tấn Dũng nói đến việc mở cửa và phát triển công Cam Ranh để đón tiếp tàu bè nước ngoài.

(Nguồn : Financial Times)